

Monumentnummer*: 526994

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 juni 2003
Kadaster deel/nr 82877/186

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Amsterdam	S	10114	A1	
Amsterdam	S	10114	A2	
Amsterdam	S			270

Omschrijving**

Inleiding

In de straatwand opgenomen HERENHUIS in 1887 in Eclectische trant gebouwd naar een ontwerp van A. Salm GBzn. voor H.W. Nijman. Salm ontwierp voor deze ondernemer aan de Weesperzijde op een afgeschuinde kavel een rij van vijf herenhuisen. In deze huizen experimenteerde hij met diverse stijlvormen. Rond 1930 is het interieur gedeeltelijk verbouwd in Art Décostijl.

Omschrijving

Op een afgeschuinde rechthoekige plattegrond in grauw/rood bakstenen kruisverband opgetrokken herenhuis onder een flauw hellende, geknikte kap met aan de (gepleisterde) achterzijde een smalle uitbouw van het trappenhuis. Het metselwerk wordt verlevendigd door (kunst)stenen sierbanden (speklagen), sluit- en aanzetstenen. Het drie vensterassen brede a-symmetrische ingedeelde woonhuis telt vier bouwlagen: souterrain, bel-etage en twee verdiepingen. In het rechter, smalle deel bevindt zich de entree, die omlijst wordt door neo-rennaissance pilasters met rondboog, waarop weer een gebroken volutenfronton rust. In het fronton bevindt zich een rondboog venster met gietijzeren sierrooster onder een segmentboog met sluitsteen. Op de verdieping geven openslaande deuren toegang tot een rechthoekig Frans balkon met natuurstenen balustrade met een cartouche. Boven het achttienruits bovenlicht zit een segmentboog met siermetselwerk in het timpaan. Onder het balkon is een cartouche met het bouwjaar '1887'. Op de bovenste verdieping bevindt zich een kruiskozijn, onder een rechte strek. Hierboven is de zware, geprofileerde kroonlijst

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geplaatst. Het brede linkerdeel heeft op de bel-etage een driedelig getoogd, houten kozijn met hardstenen lekdorpel met in de bovenlichten respectievelijk twee keer zesruits en één keer vijftienruits roedenverdeling. De rechthoekige erker heeft aan de onderzijde cartouches met rolwerk en een versierde lijst boven. Het gebogen, gebroken fronton omvat een halve cirkel. De bovenlichten hebben dezelfde roedeverdeling als het kozijn op de bel-etage. Op de bovenste verdieping heeft het kruiskozijn een omlijsting met wangen en een gebogen fronton met een console als sluitsteen. De topgevel is in drieën geleed waarbij de aanzet wordt gevormd door een korfboog met op de hoeken contreforts bestaande uit consoles, blokken, bollen en obeliskken. De tweede geleding heeft een rondboog zolderraam onder een driehoekig fronton met rolwerk in de klauwstukken en een en een decoratief smeedijzeren hijsbalk. In de derde geleding is een blinde oculus geplaatst tussen pilasters met voluten als klauwstukken onder een gebogen, gebroken fronton met een vaas als bekroning. De achtergevel heeft de oorspronkelijke vensters en glas-in-lood in het uitgebouwde trappenhuis.

Van het oorspronkelijk interieur zijn, behalve de oorspronkelijke indeling, nog aanwezig de cassettenplafonds, de paneel- en glas- en schuifdeuren inclusief hang- en sluitwerk, inbouwkasten, de tegelvoer in het souterrain, de marmeren gang met dito trap en lambrisering en geelkoperen staaflening, de glas-in-lood binnenramen en de schoorsteenmantel op de verdieping. Voorts uit deze periode zijn een deel van de schouw op de tweede verdieping en een bediendenkast op zolder. Boven de gepleisterde lambriseringen van de gangen lopen gesjabloneerde banden.

Rond 1930 zijn de houten lambriseringen en de omlijstingen van de deuren veranderd, in een stijl passend bij de nieuwe marmeren schouwen op de bel-etage en de verdieping. In deze periode kreeg het souterrain een nieuwe lambrisering. De toiletten in het oorspronkelijke trappenhuis hebben deels oorspronkelijke, deels Art Déco-tegels en een oorspronkelijke installatie. De meeste deuren en veel andere onderdelen van de betimmering vertonen nog de eerste afwerklaag in de kleuren donkergroen, bruin en oker, waarbij soms vergulde biesjes zijn geschilderd. In de badkamer met gedeeltelijk de inrichting van 1930, bevindt zich een lichtkoker waarvan het glas-in-lood gedeeltelijk bewaard is gebleven.

Waardering

Het herenhuis aan de Weesperzijde uit 1887 is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van, door particuliere opdrachtgevers ontwikkelde, rijk gedetailleerde -zowel qua in- als qua exterieur- neo-rennaissance woonhuizen voor de gegoede stand alsmede vanwege de plaats in het oeuvre van de architect A. Salm GBzn. Het woonhuis is stedenbouwkundig van algemeen belang wegens ensemblewaarde als beeldbepalend onderdeel van het laat negentiende-eeuwse rivierfront aan de oostzijde van de Amstel.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument